

Wykorzystanie regionalnej biblioteki cyfrowej do tworzenia repozytorium instytucjonalnego

Jakub Bajer

Krzysztof Ober

Plan prezentacji

- Wstęp
- Projekt repozytorium instytucjonalnego Politechniki Poznańskiej
- Wybór platformy systemowej
- Naukowe repozytorium instytucjonalne Politechniki Poznańskiej jako wydzielona kolekcja Wielkopolskiej Biblioteki Cyfrowej
- Podsumowanie

Wstęp

- Repozytorium instytucjonalne
 - dostępność rezultatów pracy
 - komunikacja naukowa
 - prestiż
- dLibra – polska platforma do budowy repozytoriów obiektów cyfrowych
- Biblioteka Politechniki Poznańskiej w Wielkopolskiej Bibliotece Cyfrowej

Projekt repozytorium Politechniki Poznańskiej

- **Materiały dydaktyczne online**
(w większości dostępne tylko z sieci lokalnej biblioteki)
 - zasób e-materiałów w kolekcjach *materiały dydaktyczne* oraz *dziedzictwo kulturowe* (od roku 2002)
 - rozprawy habilitacyjne i skrypty najczęściej wykorzystywane przez studentów i pracowników (od roku 2006)
- Doraźny charakter działań i brak koordynacji pracy
- Zespół ds. repozytorium naukowego

Projekt repozytorium Politechniki Poznańskiej

- Cele projektu

- bieżące dokumentowanie i archiwizowanie dorobku piśmienniczego i wydawniczego
- zwiększenie dostępności materiałów dydaktycznych
- ułatwienie dostępu do prac naukowych
- zwiększenie efektywności pracy z materiałami podlegającymi ochronie prawnej
- integracja rozproszonych materiałów dydaktycznych
- stworzenie cyfrowych kopii najcenniejszych dzieł
- obniżenie kosztów udostępniania źródeł informacji

- Opracowanie zasad pozyskiwania, archiwizacji i udostępniania elektronicznych wersji prac naukowych

Wybór platformy systemowej

Repozytorium

jako wydzielona

kolekcja WBC

=

dLibra

Wybór platformy systemowej

dLibra:

- przechowywanie obiektów cyfrowych w dowolnych formatach
- metadane opisujące obiekty cyfrowe
- współpraca z innymi systemami dzięki zastosowaniu otwartych standardów komunikacji (OAI-PMH, RDF, MARC, Dublin Core, ...)
- zaawansowane funkcje wyszukiwania i przeglądania
- indeksowanie obiektów cyfrowych przez wyszukiwarki internetowe
- mechanizmy praw dostępu
- statystyki

Repozytorium Politechniki jako wydzielona kolekcja WBC

- ośmioletnie doświadczenie w eksploatacji platformy
- oprogramowanie dLibra jest rozwijane przez zespół PCSS w ramach współpracy z poznańskimi bibliotekami
- brak dodatkowych kosztów
- opisy bibliograficzne w WBC są indeksowane przez wyszukiwarki internetowe

Repozytorium Politechniki jako wydzielona kolekcja WBC

- minimalny okres wdrażania
- WBC wraz z innymi bibliotekami cyfrowymi współtworzy Federację Bibliotek Cyfrowych
- metadane w formacie Dublin Core, zestaw atrybutów opisu może być dowolnie modyfikowany dla potrzeb tworzonego repozytorium

Repozytorium Politechniki jako wydzielona kolekcja WBC

- współpraca z systemami Single Sign-On (system pojedynczego logowania), możliwa integracja z używanym w Politechnice Poznańskiej systemem centralnego uwierzytelniania
- mechanizm wspomagający proces publikowania: konwersja dokumentów (Document Express), rozpoznawanie tekstu (ABBYY Recognition Server) i automatyczne umieszczanie publikacji na serwerze WBC

Repozytorium Politechniki jako wydzielona kolekcja WBC

Autonomia repozytorium:

- wyszukiwanie w kolekcji WBC
- oddzielny interfejs – funkcjonalne wydzielenie repozytorium

Repozytorium Politechniki jako wydzielona kolekcja WBC

Repozytorium fizycznie będzie stanowiło integralną część WBC – wspólne zasoby sprzętowo programowe.

Użytkownik końcowy będzie postrzegał repozytorium jako odrębny system z własnymi mechanizmami przeszukiwania i przeglądania.

Repozytorium Politechniki jako wydzielona kolekcja WBC

Dodatkowe funkcjonalności:

- integracja z bazą bibliografii pracowników
- self-archiving
- eksport do menedżerów bibliografii
- alternatywne schematy Dublin Core
- integracja z uczelnianym systemem uwierzytelniania
- wysyłanie wyników wyszukiwania e-mailem

Podsumowanie

- dLibra 5.0 – nowe funkcje i usprawnienia
 - - możliwość ustalenia kolejności wartości atrybutów opisu,
 - - zaawansowane zarządzanie kontrolowanymi słownikami atrybutów,
 - - automatyczne tworzenie miniatur obiektów cyfrowych,
 - - łatwiejsze przeglądanie danych w aplikacji administratora,
 - - optymalizacja wyszukiwania i udoskonalenie listy wyników wyszukiwania,
 - - ulepszone mechanizmy prezentacji opisów i treści obiektów cyfrowych w aplikacji czytelnika
- Trwają prace nad wdrożeniem dodatkowych funkcjonalności.

Podsumowanie

Dotychczasowa współpraca z zespołem programistów platformy dLibra oraz pozytywne doświadczenia w eksploatacji systemu pozwalają założyć, że przedstawione w niniejszej prezentacji rozwiązanie sprawdzi się w praktyce i znajdzie naśladowców wśród instytucji planujących utworzenie własnego repozytorium.